

Eerste kwartaal 2010 melkvee: saldo herstelt door hogere melkprijs

Jakob Jager en Jan Bolhuis

De melkprijs beweegt zich in het eerste kwartaal van 2010 in een dalende lijn maar blijft boven het niveau van 2009. Door de hogere melkprijs en ook door de lagere kosten van veevoer, is het saldo in het eerste kwartaal dit jaar hoger dan vorig jaar. Het herstel van het saldo komt na meer dan een jaar met dalende saldi.

Productie en verwerking

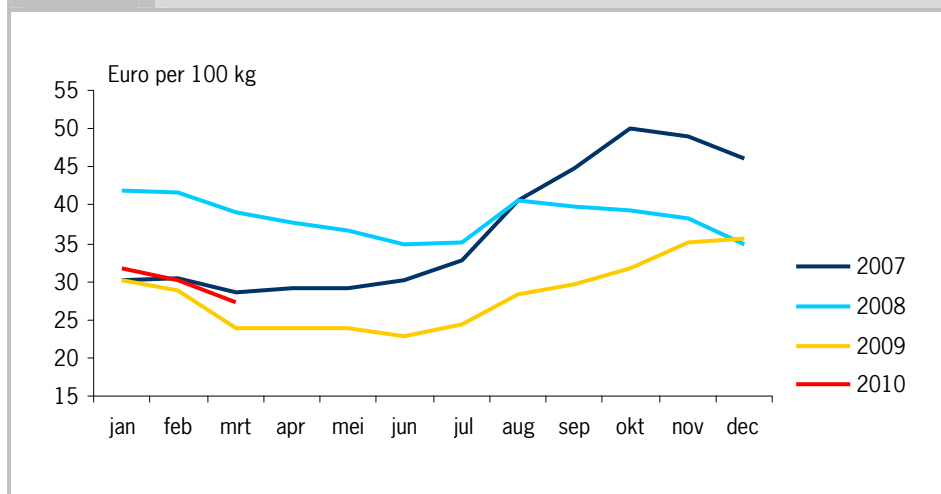
De melkaanvoer lag tussen april 2009 tot en met februari 2010 circa 1,4% hoger dan in de vergelijkbare periode een jaar eerder. Het vetpercentage ligt in het lopende seizoen daarentegen een fractie lager. De melkproductie blijft in de eerste twee maanden van 2010 vrijwel op hetzelfde niveau als vorig jaar (-0,1%). De verwerking van melk is ten aanzien van vorig jaar nogal gewijzigd. Zo is de Nederlandse kaasproductie in januari en februari in vergelijking met vorig jaar met bijna 3,5% toegenomen. De boterproductie ligt echter ruim 6% lager en de productie van mager melkpoeder bijna 19% lager. Over de melkaanvoer in de EU-lidstaten van het nieuwe jaar zijn maar weinig gegevens beschikbaar. Duitsland noteert een hogere melkaanvoer dan vorig jaar (+2%), Frankrijk echter een lagere (-3,5%).

Prijzontwikkeling

De zuivelmarkt kwam aan het begin van het jaar moeizaam uit de startblokken. De boterprijs toonde tot het eind van het kwartaal een dalende tendens. Ook de prijs van melkpoeder liep terug, maar herstelde in de tweede helft van het kwartaal. De markt was overwegend aanbod gedreven. Tegen het einde van het kwartaal was er echter wel een toenemende vraag. Door de tegenvallende prijsontwikkeling op de zuivelmarkt daalden de voorschotprijzen van melk (figuur 1). De lagere melkprijs was grotendeels toe te schrijven aan de verlaging van de vetprijs. Op de spotmarkt bleef de melkprijs vrij stabiel rond 26 cent per kg. Dit is aanzienlijk hoger dan vorig jaar toen deze prijs tot 15 cent zakte. Het prijsindexcijfer van consumptiemelk lag dit kwartaal iets onder het niveau van het eerste kwartaal van vorig jaar. Voor kaas betaalden de consumenten zelfs aanzienlijk minder dan vorig jaar.

Figuur 1 Prijsontwikkeling van melk per maand, per 100 kg (2006-2010)

Omzet en aanwas

Nuchtere kalveren werden aan het begin van het jaar tegen hoge prijzen verhandeld. Door de hoge prijs van de vleeskalveren was de vraag groot. In de loop van het kwartaal daalden de prijzen van de nuchtere kalveren onder invloed van het ruimere aanbod en de dalende kalfsvleesprijs. Net als de afgelopen jaren werden er in dit kwartaal veel lerse kalveren ingevoerd. Slachtkoeien werden tegen vrijwel onveranderde prijzen redelijk goed verhandeld. De vraag naar de betere kwaliteit melkkoeien nam toe. De export van vaarzen lijkt langzamerhand weer op gang te komen. Dit resulteerde in licht stijgende prijzen.

Resultaten

Wordt bovenstaande informatie vertaald naar ontwikkelingen van opbrengsten, toegerekende kosten en saldo voor een melkveebedrijf van 77 koeien met een melkproductie van circa 615.000 kg, dan blijkt dat het saldo voor het eerst weer stijgt nadat het zes achtereenvolgende kwartalen is gedaald (figuur 2). Dit is het gevolg van een hogere melkprijs en lagere kosten. De totale opbrengsten liggen in het eerste kwartaal 3.300 euro hoger dan in dezelfde periode in 2009. Deze toename betreft vrijwel alleen melkopbrengsten. De kosten van het veevoer zijn in het eerste kwartaal verder afgenomen (-9%) ten opzichte van dezelfde periode in 2009. Over geheel 2009 gemeten was die voerprijs ook al circa 30% lager dan in 2008. Na de sterke prijsstijging van de meststoffen in 2008 volgde in 2009 een halvering van die prijs. In het eerste kwartaal van 2010 zijn de prijzen weer iets aangetrokken, maar de meststoffenkosten zullen toch nog wel ongeveer 40% lager zijn dan in dezelfde periode in 2009. Samen met andere kosten die per saldo iets zijn gestegen resulteert dit in het eerste kwartaal ten opzichte van dezelfde periode in 2009 in een ruim 5.400 euro hoger saldo. Het saldo is vergelijkbaar met dat van het eerste kwartaal van 2007. In dat jaar schoot de melkprijs halverwege het jaar omhoog tot bijna 50 euro.

De melkprijs in april is hoger dan in maart, dus de eerder ingezette daling is omgebogen. Voor de rest van 2010 zijn de vooruitzichten redelijk positief, mede doordat de melkaanvoer wereldwijd licht is gedaald. Ook de lagere koers van de euro ten opzichte van de dollar is gunstig voor de melkpreisontwikkeling in de EU. Belangrijk voor de vooruitzichten zijn nog de ontwikkeling van de consumptie en export.

